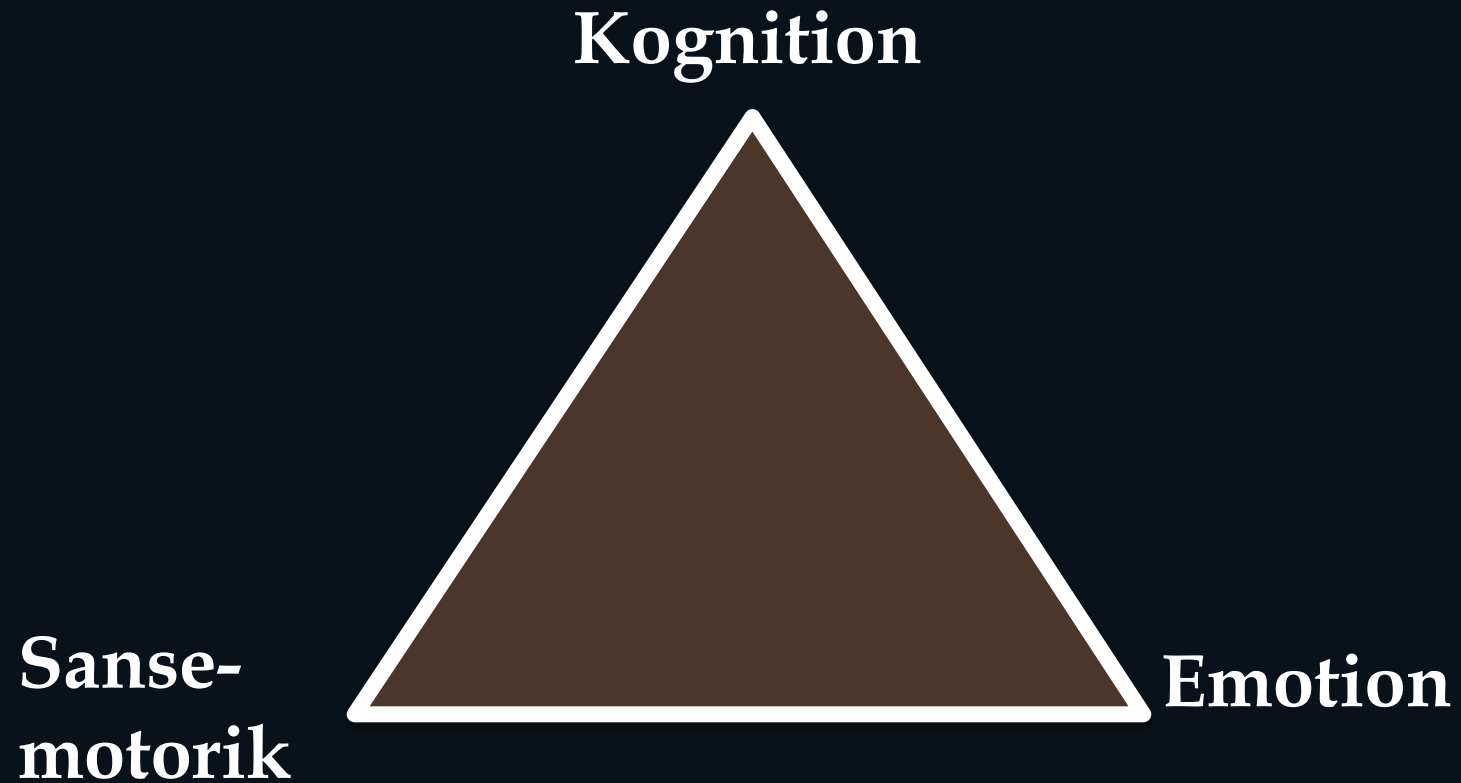

Følelsesmæssig udvikling

- Præmisser og betydning
- Organiseringer

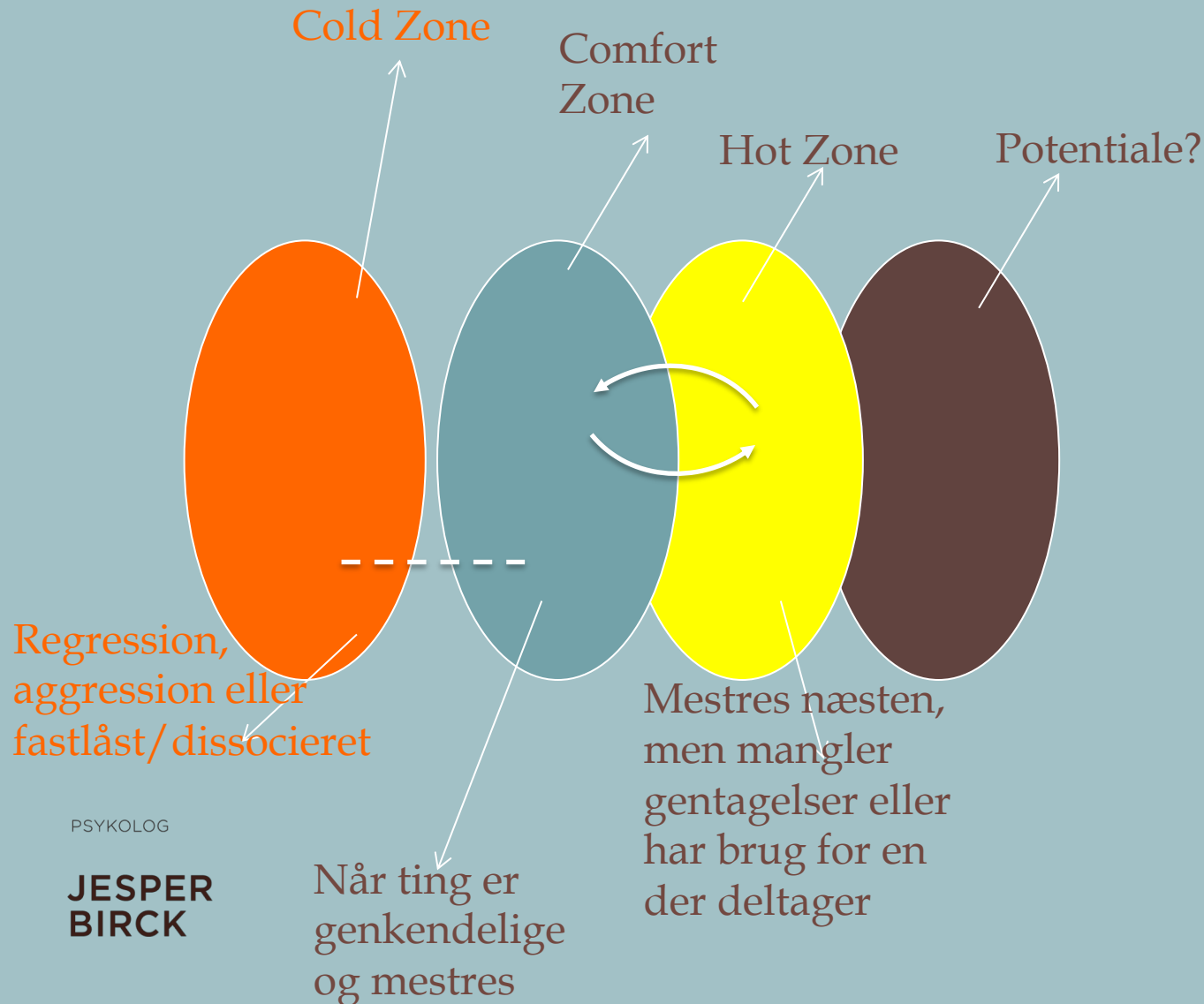
Vi udvikles over en lang periode

Den Neuroaffektive trekant

Udvikling

Behandlingsplanlægning

Principper for at skabe forandring:

Aktivér det vi vil udvikle

Proaktivitet

Intimitetsbarriere

Docering

Intensitet

Timing

Sekventiel (tidshorisont, udviklingssensitivitet)

Klinisk afklaring:

Manglende stimulation

A-typisk organisering

Manglende materiale (gener, skader, syndromer)

(Dissociation)

PSYKOLOG

**JESPER
BIRCK**

Mennesket er ”designet til” at udvikle sig gennem relationer

- Evolutionært: Vi udvikles gennem mange asymmetriske relationer (Perry 2016)

People are embedded in social interaction that shapes their brains throughout lifetime” (Hari et al. 2015)

- Eksempler på vores forbundethed

Mentale organiseringer

Primære
Sekundære

Tertiære

Kvartære

Kvintære

- *Flg. er primære og sekundære*

Primære mentale organiseringsniveau

- Opmærksomhedsfokus
- Imitation
- Synkronisering
- Socialt engageringssystem
- Arousal gennem ansigtsudtryk, blikkontakt, vokalisering og gestik
- ”Kropssansningsfornemmelser”

Øvreeide & Hafstad

Meltzoff

Colwyn Trevarthen

Stephen Porges

Stephen Porges,

PSYKOLOG

**JESPER
BIRCK**

© Jesper Birck 2014

Udvalgt fra EDS © Birck, Hart, Hellborn 2016

Udfordringer

Primære mentale organiseringsniveau

Problemer med grader og stabilitet af:

- Mærke sin krop eller temperaturer
- Balancer ifht. mad, ”rusmidler”, gubbe, kradse, rokke etc.
- ”Falde sammen”, bliver mimikløs/kollaps (”væk”)
- Kan ikke rumme for meget behag – kammer over
- Kan ikke rumme for meget ubehag – kamp/flugt
- Arousalregulering
- Manglende døgnrytme
- Tab af tidsfornemmelse
- Synkronisere sig i samspil
- Fastholde opmærksomhed i samspil
- Falde til ro i samspil

PSYKOLOG

© Jesper Birck 2014

**JESPER
BIRCK**

Hart

Spørgsmål

I hvilken grad:

- Kan barnet afstemme sin opmærksomhed i kontakten?
- Giver/viser barnet udtryk for sansninger – ”indre og ydre”?
- Er barnet i stand til mimisk at respondere på andres ansigtsudtryk (f.eks. gennem øjenkontakt, spejling og livfuldhed i ansigtet)?
- Responderer barnet på andres kropsholdning og tonefald?
- Bliver barnet smittet af andres energiniveau?
- Har barnet et passende arousalniveau i forhold til situationer og kontekster?
- Kan barnet falde til ro efter høj arousal eller komme i gang efter lav arousal. Også ved overgange/aktivitetsskift – i hvilken grad kan barnet blot støttes og guides eller skal det hjælpes til regulering?

Sekundære mentale organiseringsniveau

- Kategorialfølelser og mimik
- Aflæse kropsudtryk
- Aflæse ansigtsudtryk
- Begyndende empatisk sans
- Protokonversationer
- Opmærksomhed på selv – anden
- Følelsesmæssig afstemning
- Forventninger til relationer og samspil

Poul Ekman

David Neal Tanya Chartrand

Rizzolatti, Cozolino yndene

Daniel Stern

Sekundære mentale organiseringsniveau

Problemer med grader og stabilitet af:

- Kontakt med egne følelser og svære at skabe kontakt med og "mærke" - interagerer, men relaterer sig ikke
- Svært ved at indgå i et egentligt generationshierarki
- Scanning af omgivelserne
- Negativ forventning til kontakt
- Ubalance i optagethed af enten andens eller egne behov
- Afstemning (Empati)
- Evne til at aflæse andre.
- Mimisk udtryk

Spørgsmål

I hvilken grad:

- Har barnet en tydelig ansigtsmimik, hvor man kan aflæse varierede følelsesmæssige tilstande (glæde, nedtrykthed, vrede, ængstelse)?
- Kan barnet smittes af andres sindsstemning?
- Kan barnet aflæse andres sindstilstande?
- Kan barnet afstemme sig følelsesmæssigt med andre?
- Kan barnet føle med andre?
- Er barnet balanceret i forhold til ”selv-anden”?

Mentalisering

Mentaliseringskompetence = nøglen til bl.a. affektregulering af selv og anden

Mentale tilstande er det som ligger bag overfladen eller bag handlinger og adfærd hos en selv eller den anden.

Mentalisering er at se bag om adfærd

Mentalisering er at kunne se sig selv udefra og den anden indefra på samme tid

At kunne se andres og egne handlinger som meningsfulde baseret på indre tilstande såsom tanker, følelser, intentioner, motiver, mål, forestillinger ...